

« » вересня 2024 року

Обґрунтування
щодо прийняття рішення, що має ознаки регуляторного акта, – постанови
Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах
енергетики та комунальних послуг, «Про затвердження Змін до Порядку
розслідування зловживань на оптовому енергетичному ринку»

Відповідно до пункту 22¹ частини першої статі 17 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» (далі – Закон про НКРЕКП), пункту 3 частини п'ятої статті 4 Закону України «Про ринок природного газу» та пункту 14¹ частини третьої статті 6 Закону України «Про ринок електричної енергії» до повноважень Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП, Регулятор), належить проведення розслідування зловживань на оптовому енергетичному ринку відповідно до порядку, затвердженого Регулятором.

Порядок розслідування зловживань на оптовому енергетичному ринку затверджено постановою НКРЕКП від 26.09.2020 № 1756 (далі – Порядок розслідування).

У зв'язку з необхідністю вдосконалення окремих положень Порядку розслідування, що стосуються, зокрема, термінів, використання інформації під час проведення попереднього дослідження, уточнення взаємодії між НКРЕКП, Радою органів регулювання Енергетичного Співтовариства та Секретаріатом Енергетичного Співтовариства в частині повідомлення щодо певних видів зловживань на оптовому енергетичному ринку, направлення повідомлень про початок розслідувань, а також висновків про розслідування та про результати розслідування на адресу суб'єкта розслідування, який не включений до реєстру учасників оптового енергетичного ринку (незареєстрований учасник оптового енергетичного ринку України) та/або не є суб'єктом господарювання або самозайнятою особою за українським законодавством, доповнення Порядку розслідування новими додатками щодо форми висновку про розслідування та журналу реєстрації висновків про результати розслідування Департаментом розслідувань зловживань на оптових енергетичних ринках та моніторингу звітності розроблено проект змін до Порядку розслідування.

Проект відповідного рішення, що має ознаки регуляторного акта, було схвалено 24.07.2024 та розміщено 25.07.2024 на офіційному вебсайті НКРЕКП для отримання зауважень та пропозицій від органів державної влади, фізичних

та юридичних осіб, їх об'єднань та інших заінтересованих осіб у письмовому та/або електронному вигляді.

Зауваження та пропозиції до проекту вказаного рішення, що надійшли до НКРЕКП у період з 25.07.2024 по 05.08.2024 та попередня позиція НКРЕКП у формі таблиці оприлюднені шляхом розміщення на офіційному вебсайті НКРЕКП в мережі Інтернет.

На виконання вимог положень статті 15 Закону та Порядку проведення відкритого обговорення проектів рішень Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, затвердженого постановою НКРЕКП від 30.06.2017 № 866, НКРЕКП 16.08.2024, 19.08.2024 та 06.09.2024 проведено відкрите обговорення (розгляд зауважень та пропозицій) проекту вказаного рішення. Протокол відкритого обговорення разом з таблицею узгоджених позицій оприлюднено на офіційному вебсайті НКРЕКП в мережі Інтернет.

З огляду на викладене, Департамент розслідувань зловживань на оптових енергетичних ринках та моніторингу звітності пропонує:

прийняти постанову НКРЕКП «Про затвердження Змін до Порядку розслідування зловживань на оптовому енергетичному ринку».

**Директор Департаменту розслідувань
зловживань на оптових енергетичних
ринках та моніторингу звітності**

Тетяна МІЩЕНЕНКО

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

Київ

№ _____

Про затвердження Змін до Порядку
розслідування зловживань
на оптовому енергетичному ринку

Відповідно до Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Затвердити Зміни до Порядку розслідування зловживань на оптовому енергетичному ринку, затвердженого постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 26 вересня 2023 року № 1756, що додаються.

2. Ця постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її оприлюднення на офіційному вебсайті Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг.

Голова НКРЕКП

Юрій ВЛАСЕНКО

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова Національної комісії,
що здійснює державне
регулювання у сферах
енергетики та комунальних
послуг
№ _____

Зміни до Порядку розслідування зловживань на оптовому енергетичному ринку

1. У главі 1:

1) абзац третій пункту 1.3 викласти в такій редакції:

«докази – будь-які фактичні дані, належні до об'єкта розслідування, на підставі яких Регулятор встановлює наявність чи відсутність фактів та обставин, що мають значення для вирішення справи щодо зловживань на оптовому енергетичному ринку;»;

2) пункт 1.4 доповнити новим абзацом такого змісту:

«Щодо учасника оптового енергетичного ринку не може бути повторно розпочате розслідування щодо одного й того самого об'єкта розслідування, якщо є рішення Регулятора за результатами розслідування зловживання стосовно того самого об'єкта розслідування.»;

3) пункт 1.12 викласти в такій редакції:

«1.12. Загальний строк проведення розслідування щодо встановленого суб'єкта розслідування не повинен перевищувати 12 місяців, а щодо невстановленого суб'єкта розслідування – 18 місяців, від дня прийняття НКРЕКП рішення про початок розслідування.

За наявності обґрунтованих підстав цей строк може бути продовжений за рішенням НКРЕКП не більше ніж на 6 місяців.».

2. У главі 2:

1) пункт 2.2 доповнити трьома новими абзацами такого змісту:

«Для заявників, окрім осіб, які професійно організовують операції з оптовими енергетичними продуктами, допускається часткове заповнення форми повідомлення, якщо заявник не володіє всією інформацією, яка вимагається.

Особи, які професійно організовують операції з оптовими енергетичними продуктами, інформують учасників оптового енергетичного ринку про їх права, порядок повідомлення про можливе зловживання на оптовому енергетичному ринку відповідно до цього Порядку та розміщують форму повідомлення на своїх вебсайтах.

Повідомлення, надане заявником щодо одного й того самого учасника оптового енергетичного ринку та того самого виду зловживання, щодо якого НКРЕКП почато розслідування відповідно до пункту 4.1 глави 4 цього Порядку, долучається до матеріалів розслідування та використовується під час його проведення.»;

2) пункт 2.5 доповнити новим абзацом такого змісту:

«Часткове заповнення форми повідомлення заявниками, окрім осіб, які професійно організовують операції з оптовими енергетичними продуктами, не може бути підставою для залишення повідомлення без розгляду.».

3. У главі 3:

1) пункт 3.2 викласти в такій редакції:

«3.2. Попередньому дослідженню підлягають дані, інформація та обставини, що вказують на можливе зловживання на оптовому енергетичному ринку.»;

2) у пункті 3.3:

в абзаці першому знак та слово «, зокрема» виключити;
доповнити новим абзацом такого змісту:

«Попереднє дослідження розпочинається без прийняття НКРЕКП окремого рішення про його проведення. Регулятор повідомляє учасника оптового енергетичного ринку про початок попереднього дослідження у разі встановлення такого учасника.»;

3) у пункті 3.4:

абзац перший викласти в такій редакції:

«3.4. Під час попереднього дослідження СП НКРЕКП може здійснювати:»;
в абзаці другому слово «обробка» замінити словом «обробку»;
абзац третій виключити.

У зв'язку з цим абзаци четвертий – шостий вважати відповідно абзацами третім – п'ятим;

4) у пункті 3.5:

абзац сьомий після слова «основні» доповнити знаками та словом «(фундаментальні)»;

абзаци восьмий та дев'ятий замінити новим абзацом восьмим такого змісту:

«загальнодоступні джерела інформації (засоби масової інформації, засоби телерадіомовлення, інтернет-портали, публічні виступи та інші джерела інформації), інформація з яких повинна бути підтверджена належними доказами.»;

5) пункт 3.7 доповнити новим абзацом такого змісту:

«Голова та члени НКРЕКП зобов'язані забезпечити умови, що унеможливають доступ сторонніх осіб до інформації про результати попереднього дослідження.».

4. У главі 4:

1) абзац другий пункту 4.1 виключити;

2) у пункті 4.2:

після абзацу четвертого доповнити двома новими абзацами п'ятим та шостим такого змісту:

«У разі якщо суб'єкт розслідування не включений до реєстру учасників оптового енергетичного ринку (незареєстрований учасник оптового енергетичного ринку України) та/або не є суб'єктом господарювання або самозайнятою особою за національним законодавством, повідомлення про початок розслідування разом з копією рішення направляється НКРЕКП на електронну адресу суб'єкта розслідування, що зазначена в офіційних реєстрах держави його походження/реєстрації/вебсайті суб'єкта розслідування.

У такому випадку датою отримання повідомлення та копії рішення про початок розслідування вважається день відправлення повідомлення та копії рішення про початок розслідування.».

У зв'язку з цим абзац п'ятий вважати абзацом сьомим;

3) доповнити новим пунктом такого змісту:

«4.3. НКРЕКП за результатами попереднього дослідження може прийняти рішення про відмову у проведенні розслідування.

Підставами для прийняття такого рішення є:

невстановлення зловживання на оптовому енергетичному ринку;

заява учасника оптового енергетичного ринку про визнання факту зловживання на оптовому енергетичному ринку з наданням доказів припинення вчиненого зловживання, добровільної сплати фіксованого розміру штрафу (відповідно до Порядку (методики) визначення розміру штрафів, які накладаються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, затвердженого постановою НКРЕКП

від 29 вересня 2023 року № 1800) та зобов'язання у певний строк забезпечити вчинення дій (дотримання вимог) щодо забезпечення доброчесності та прозорості на оптовому енергетичному ринку (якщо на день подання заяви такі вимоги не дотримані).

Рішення про відмову у проведенні розслідування не може бути прийняте, якщо:

попереднє дослідження НКРЕКП виявило, що учасник оптового енергетичного ринку своїми діями (бездіяльністю) завдав шкоди (збитків) учасникам оптового енергетичного ринку та/або споживачам;

протягом трьох років до дня подання заяви про визнання факту зловживання на оптовому енергетичному ринку до нього застосовувалися штрафні санкції за вчинене зловживання.».

5. У главі 5:

1) в абзаці другому пункту 5.1 слово «п'яти» замінити словом «трьох»;

2) пункт 5.2 після слова «залучення» доповнити словами, аббревіатурою та знаком «працівників інших структурних підрозділів НКРЕКП,»;

3) у підпункті 4 пункту 5.3 слово «голоує» замінити словами та знаками «визначає членів Комісії, які братимуть участь у слуханнях, голоує»;

4) у пункті 5.4:

в абзаці першому слово «порушення» замінити словами «вчинення ним зловживання на оптовому енергетичному ринку»;

доповнити новим абзацом такого змісту:

«Запит щодо надання інформації, копій документів, пояснень має містити строк для подання таких даних, що не може бути меншим 10 робочих днів з дня отримання такого запиту, та може бути продовженим Регулятором одноразово за клопотанням суб'єкта розслідування.»;

5) абзаци перший та другий пункту 5.5 викласти в такій редакції:

«5.5. Під час проведення розслідування Комісія здійснює:

збір, дослідження, аналіз та оцінку інформації, даних та відомостей, отриманих Регулятором;»;

6) абзац перший пункту 5.6 викласти в такій редакції:

«5.6. Під час проведення розслідування Комісія встановлює факт наявності чи відсутності зловживання, вид здійсненого зловживання на підставі доказів, у тому числі належність до практик, які можуть бути маніпулюванням чи спробою маніпулювання на оптовому енергетичному ринку, затверджених Регулятором

на час вчинення зловживання на оптовому енергетичному ринку суб'єктом розслідування.».

6. У главі 7:

1) пункт 7.1 доповнити словами, знаками та цифрою «за формою, наведеною в додатку 5 до цього Порядку, який підписується головою та членами Комісії. Кожна сторінка висновку про розслідування візується головою Комісії.»;

2) у пункті 7.2:

після абзацу четвертого доповнити двома новими абзацами п'ятим та шостим такого змісту:

«У разі якщо суб'єкт розслідування не включений до реєстру учасників оптового енергетичного ринку (незареєстрований учасник оптового енергетичного ринку України) та/або не є суб'єктом господарювання або самозайнятою особою за національним законодавством, висновок про розслідування направляється на електронну адресу такого суб'єкта розслідування, що зазначена в офіційних реєстрах держави його походження/реєстрації/вебсайті суб'єкта розслідування.

У такому випадку датою отримання висновку про розслідування вважається день відправлення висновку про розслідування на електронну адресу суб'єкта розслідування, що зазначена в офіційних реєстрах держави його походження/реєстрації/вебсайті суб'єкта розслідування.».

У зв'язку з цим абзаци п'ятий – дев'ятий вважати відповідно абзацами сьомим – одинадцятим;

доповнити двома новими абзацами такого змісту:

«У разі подання заперечень до висновку про розслідування такі заперечення підлягають обов'язковому розгляду. За результатами розгляду заперечень суб'єкта розслідування Комісія враховує або мотивовано не враховує доводи, викладені у запереченні, про що зазначається у висновку про результати розслідування.

Суб'єкт розслідування може подати клопотання про продовження строку ознайомлення з матеріалами розслідування у зв'язку із значним обсягом матеріалів розслідування.»;

3) пункт 7.5 викласти в такій редакції:

«7.5. Висновок про результати розслідування підписується головою, членами Комісії, погоджується керівником СП НКРЕКП та членом НКРЕКП, до функціональних обов'язків якого належить організація роботи НКРЕКП з питань здійснення розслідування зловживань на оптовому енергетичному ринку. Кожна сторінка висновку про результати розслідування візується головою Комісії.»;

4) пункт 7.6 після слів «висновків про результати розслідування» доповнити знаками та словами «(додаток 6 до цього Порядку)»;

5) пункт 7.7 доповнити трьома новими абзацами такого змісту:

«Датою отримання висновку про результати розслідування вважається день його отримання представником суб'єкта розслідування, що підтверджується підписом представника суб'єкта розслідування, або третій календарний день від дня отримання листа поштовим відділенням зв'язку, у якому обслуговується суб'єкт розслідування.

У разі якщо суб'єкт розслідування не включений до реєстру учасників оптового енергетичного ринку (незареєстрований учасник оптового енергетичного ринку України) та/або не є суб'єктом господарювання або самозайнятою особою за національним законодавством, висновок про результати розслідування направляється на електронну адресу такого суб'єкта розслідування, що зазначена в офіційних реєстрах держави його походження/реєстрації/вебсайті суб'єкта розслідування.

У такому випадку датою отримання висновку про результати розслідування вважається день відправлення висновку про результати розслідування на електронну адресу такого суб'єкта розслідування, що зазначена в офіційних реєстрах держави його походження/реєстрації/вебсайті суб'єкта розслідування.».

7. Доповнити новою главою такого змісту:

«10. Співпраця з Секретаріатом Енергетичного Співтовариства та Радою органів регулювання Енергетичного Співтовариства

10.1. НКРЕКП повідомляє:

1) Раду органів регулювання Енергетичного Співтовариства, якщо це вимагається Процедурним актом Ради органів регулювання Енергетичного Співтовариства № 01/2020 та якщо розслідуються зловживання на оптовому енергетичному ринку, пов'язані із встановленими законами обмеженнями щодо поводження з інсайдерською інформацією, ознаками маніпулювання чи спробою маніпулювання на оптовому енергетичному ринку;

2) Секретаріат Енергетичного Співтовариства про початок розслідування та проводить консультації щодо визначення розміру штрафу за результатами розслідування, як зазначено в Меморандумі про взаєморозуміння від 27 липня 2023 року між НКРЕКП та Секретаріатом Енергетичного Співтовариства.

Вимоги щодо забезпечення конфіденційності використання такої інформації визначаються Угодою про нерозголошення, дія якої поширюється на учасників (підписантів) цієї угоди.

10.2. У випадку отримання від робочої групи Ради органів регулювання Енергетичного Співтовариства відповідно до Процедурного акта № 01/2020 Ради органів регулювання Енергетичного Співтовариства запиту на інформацію стосовно можливого зловживання на оптовому енергетичному ринку НКРЕКП протягом строку, зазначеного у Процедурному акті № 01/2020, надсилає запитувану інформацію або відмовляє у наданні інформації.

НКРЕКП може відмовити у наданні інформації в таких випадках:

надання запитуваної інформації може негативно вплинути на суверенітет або безпеку України;

розслідування/провадження вже розпочато щодо тих самих дій та щодо тих самих осіб;

уже було прийнято рішення щодо тих самих осіб за ті ж самі дії.

10.3. У разі отримання від робочої групи Ради органів регулювання Енергетичного Співтовариства з питань Регламенту № 1227/2011 повідомлення про можливе зловживання на оптовому енергетичному ринку із запитом на проведення розслідування НКРЕКП опрацьовує його відповідно до цього Порядку та за результатами такого опрацювання протягом строку, визначеного у Процедурному акті № 01/2020, надсилає відповідь із результатом такого опрацювання.

10.4. Повідомлення НКРЕКП до Ради органів регулювання Енергетичного Співтовариства, передбачені пунктами 10.1 – 10.3 цієї глави, надсилаються електронною поштою до підрозділу Ради органів регулювання Енергетичного Співтовариства при Секретаріаті Енергетичного Співтовариства.»

8. Додаток 3 викласти в новій редакції, що додається.

9. Доповнити двома новими додатками, що додаються.

Загальна інформація про проведення розслідування:

Рішення, на виконання якого проводиться розслідування, від . .
№

Період, який розслідується:

з			по		
<input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
число	місяць	рік	число	місяць	рік

Особи, що беруть участь у проведенні розслідування:

голова комісії з розслідування:

(найменування посади, прізвище, ім'я та по батькові)

члени комісії з розслідування:

(найменування посади, прізвище, ім'я та по батькові)

**Відомості,
отримані у ході проведення розслідування зловживань на оптовому енергетичному
ринку**

1	Підстави для проведення розслідування
2	Наявність/відсутність зловживання
3	Вид можливого зловживання на оптовому енергетичному ринку, що розслідується
4	Інформація, отримана у ході здійснення попереднього дослідження
5	Дії та заходи, вчинені/вжиті комісією з розслідування для встановлення фактичних даних та обставин зловживання, що розслідується
6	Викладення фактичних даних та обставин зловживань на оптовому енергетичному ринку, на підставі яких Регулятор встановив наявність чи відсутність фактів та обставин, що мають значення для вирішення справи щодо зловживань на оптовому енергетичному ринку
7	Вимоги законодавства, які порушено
8	Відомості про учасника оптового енергетичного ринку, фізичних та юридичних осіб, права та інтереси яких порушено (за можливості)
9	Пом'якшуючі та обтяжуючі обставини

10	Розрахунок та розмір шкоди/потенційного доходу, завданої/одержаного внаслідок зловживання суб'єктом розслідування на оптовому енергетичному ринку (у разі наявності даних для здійснення таких розрахунків)
11	Надані суб'єктом розслідування до висновку про розслідування заперечення та докази на його підтвердження, висновки експертів тощо
12	Пояснення неврахування заперечення суб'єкта розслідування до висновку про розслідування

Голова комісії з розслідування:

(найменування посади)

(підпис)

(власне ім'я та прізвище)

Члени комісії з розслідування:

(найменування посади)

(підпис)

(власне ім'я та прізвище)

Загальна інформація про проведення розслідування:

Рішення, на виконання якого проводиться розслідування, від . .
№

Період, який розслідується:

з			по		
<input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/>	<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>
число	місяць	рік	число	місяць	рік

Особи, що беруть участь у проведенні розслідування:

голова комісії з розслідування:

_____ (найменування посади, прізвище, ім'я та по батькові)

члени комісії з розслідування:

_____ (найменування посади, прізвище, ім'я та по батькові)

представники інших органів державної влади та/або експертних організацій, залучених до розслідування:

_____ (найменування органу державної влади та/або експертної організації, посади, прізвище, ім'я та по батькові)

**Відомості,
отримані у ході проведення розслідування зловживань на оптовому енергетичному
ринку**

1	Підстави для проведення розслідування
2	Вид можливого зловживання на оптовому енергетичному ринку, що розслідується
3	Інформація, отримана у ході здійснення попереднього дослідження
4	Дії та заходи, вчинені/вжиті комісією з розслідування для встановлення фактичних даних та обставин зловживання, що розслідується
5	Викладення фактичних даних та обставин зловживань на оптовому енергетичному ринку, на підставі яких Регулятор встановив наявність чи відсутність фактів та обставин, що мають значення для вирішення справи щодо зловживань на оптовому енергетичному ринку
6	Вимоги законодавства, які порушено
7	Відомості про учасника оптового енергетичного ринку, фізичних та юридичних осіб, права та інтереси яких порушено (за можливості)
8	Пом'якшуючі та обтяжуючі обставини

9	Розрахунок та розмір шкоди/потенційного доходу, завданої/одержаного внаслідок зловживання суб'єктом розслідування на оптовому енергетичному ринку (у разі наявності даних для здійснення таких розрахунків)
---	---

Голова комісії з розслідування:

_____ (найменування посади) _____ (підпис) _____ (власне ім'я та прізвище)

Члени комісії з розслідування:

_____ (найменування посади) _____ (підпис) _____ (власне ім'я та прізвище)

Представники інших органів державної влади та/або експертних організацій, залучених до розслідування:

_____ (найменування посади) _____ (підпис) _____ (власне ім'я та прізвище)

Додаток 6
до Порядку розслідування
зловживань на оптовому
енергетичному ринку

ЖУРНАЛ РЕЄСТРАЦІЇ ВИСНОВКІВ ПРО РЕЗУЛЬТАТИ РОЗСЛІДУВАННЯ

№ з/п	Дата складання висновку про результати розслідування	Номер висновку про результати розслідування	Голова та члени комісії з розслідування (посада, ПІБ)	Висновок про результати розслідування підписали	Висновок про результати розслідування погодили	Дата та номер рішення про початок розслідування